

Kyrre Texnes: Hurtigkurs i herskertechnikker. Foto: Hans Brox

Det flyktige får form

Performancefestival

Kurator: Ingrid Blekastad

Kunstbanken Hedmark Kunstsenter, Hamar

For tredje år på rad arrangerte Kunstbanken Hedmark Kunstsenter en helg viet til performancekunsten. Kurator Ingrid Blekastad hadde valgt et inkluderende program med elleve ulike innslag, der det også var plass til videokunst og teater. Performancekunsten er bastarden blant kunstformene og lar seg vanskelig klassifisere, men likevel er det noen trekk som går igjen. En performance utføres gjerne av kunstneren selv, og utfordrer skillene mellom den utøvende og den skapende kunstner, og mellom kunstner og publikum. Aksjonen utføres oftest i *real time*, den foregår her og nå, med stor åpenhet overfor konteksten den fremføres i. På Hamar var det stykkene som tryggest plasserte seg i performancetradisjonen som også var de mest interessante.

Britiske Joshua Sofaer og Stacy Makishi bidro med *Any Questions?* En sirkel av stoler med ryggene vent utover, definerte rommet. En stol var fjernet slik at det ble en åpning inn. Den som gikk inn i sirkelen ble gitt en lapp med spilleregler. Alle forpliktet seg til å svare helt ærlig på alle spørsmål, men fikk også rett til å spørre de andre om hva det skulle være. I følge kunstnerne kunne spørsmålene være like avslørende som svarene. En time var ikke nok tid til å gjøre deltagerne nysgjerrige på de andres dypeste hemmeligheter, men ved å definere noen enkle strukturer klarte kunstnerne å skape en fortet oppmerksomhet omkring språket og våre sosiale relasjoner. Det hadde vært interessant å se hvordan samtalen hadde utviklet seg med tilstrekkelig tid til rådighet.

Roghie Asgari Torvunds *Avreagering* blandet klassisk performance med video. Asgari Torvund har bakgrunn fra revolusjonært gateteater som aktivist under den iranske revolusjon, og var ikke redd for å utfordre publikum. Med plastbånd lik det politiet bruker når et område skal sperres av, definerte kunstneren et eget rom i galleriet. Deretter ble en publikummer påført tvangstrøye. Med aggressiv knuffing ble resten av publikum samlet til en tett flokk midt på gulvet. Etter en tids venting fikk publikum belønning for ubehaget. En videoprojeksjon viste bilder fra sørgehøytiden *ashurah*, der mange shiamuslimere pisker seg selv til minne om imam Husayns død. På videoen kunne se vi en gruppe menn som beveget piskene i vakre og intrikate mønstre til hypnotisk tromming. Kunstnerne viste oss et annet kollektivt rom der også ubehag, smerte og sorg har en selvsagt plass.

Kyrre Texnes' *Hurtigkurs i herskertechnikker* var en underholdende fremstilling av menneskelig dårskap. Danseren Texnes viste med imponerende kroppsbeherkselse og sans for detaljer hvordan kroppsspråk kan brukes for å manipulere andre. Texnes holder også kurs for staten og næringslivet for å bedre kommunikasjonen internt i organisasjonen. Mange av 60- og 70-tallets radikale performanceforestillinger eksperimenterte med en kunst som ikke lot seg kjøpe eller selge. Det flyktige og spontane skulle hindre kapitalismens fetisering, og museens arkivering. Følsomheten overfor kontekst og omgivelser skulle bryte ned teaterets skille mellom kunstner og publikum. I den nye fleksible kapitalismen blir kunnskap, kommunikasjon og følelser en stadig viktigere del av selve produksjonsprosessen. Bedriftenes kaospiloter og de nye guruene innen Knowledge Management har lært av 60- og 70-tallets alternative uttrykksformer for å lette strømmingene av begjær og kunnskap innad i store organisasjoner.

Også Rasmus Jørgensen brukte kroppen som instrument i tre korte forestillinger. Men der Texnes fremkalte latteren ved å sette frem et speil for publikum, spilte Jørgensen på følelser av pinlighet og ubehag. *Men in chairs*, *idle hands* og *clean, simple* var bygget opp av spasmer og ticks, og monologen var manisk repeterende. Gjentakelse av ord og bruddstykker av setninger førte til at fokus flyttet seg fra språkets informasjonverdi til dets form. Etter den første bølgen av pinlighet begynte man å fornemme en indre logikk og en viss musikalitet i stykkene. I en tid hvor kapitalismen krever selvkontroll og perfekte overflater, og hvor idealet er et glatt rom hvor informasjonen skal flyte fritt, er Jørgensen i stand til å ta fatt i det pinlige og forbudte for å skape et språk med konsekvens og stor uttrykkskraft.

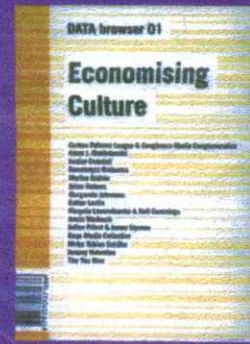
Ingrid Blekastad og Hedmark Kunstsenter har gjort et fint arbeid for å skape en infrastruktur for en viktig, men neglisjert kunstform i Norge. Historisk sett har mange av de mest interessante performancene oppstått med en kritisk brodd til kunstinstitusjonene, og det er kanskje et paradoks at Hedmark Kunstsenter har ambisjoner om å bygge opp et nasjonalt senter for performance. Men de har klart å skape et åpent rom, og ved å gi rom til det flyktige kan vi kanskje unngå at hver ny generasjon med performancekunstnere må finne opp hjulet på nytt.

Thomas Hervard

Billedkunst 7 - 2005

kommer 2. desember

...the Battle of Rorcha...

Geoff Cox, *Insidra*
Consuming Culture
Automedien

Analysen av
og i forbindelse
understøttet
for en del av
og hvordan de kan
og hvordan de kan
og hvordan de kan
og hvordan de kan

Annik Atterholt, *En*
Stambattarna der
Zur Geschichte der
Akademie Verlag

Kunstbattarna
sommeren
tradisjonene. De
sommeren
insidra kunstnerne
tradisjonene
Berkhardt
Physis
insidra kunstnerne
tradisjonene

Jan Winkhoff

...Hovedfagsoppgave i kunsthistorie, Universitetet i Oslo

...Hovedfagsoppgave i kunsthistorie, Universitetet i Oslo

Anna Dahlgren

...Hovedfagsoppgave i kunsthistorie, Universitetet i Oslo

...Hovedfagsoppgave i kunsthistorie, Universitetet i Oslo

Guote Hope

...Hovedfagsoppgave i kunsthistorie, Universitetet i Oslo

...Hovedfagsoppgave i kunsthistorie, Universitetet i Oslo

Call 16622 000